

07.07.2015 r., Bruksela

Fundacja Otwarty Dialog bierze udział w pierwszym posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Przetwarzania Informacji (GTI), mającej za zadanie dokonanie przeglądu mechanizmów nadzorczych Interpolu

Fundacja Otwarty Dialog została zaproszona w charakterze eksperta zewnętrznego, wraz z przedstawicielami Fair Trials International, Kirkland & Ellis LLP, Centre for Peace Studies i Organizacji Sherpa, do wzięcia udziału w pierwszym posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Przetwarzania Informacji (GTI), która otrzymała od Zgromadzenia Ogólnego Interpolu zadanie dokonania przeglądu mechanizmów nadzorczych organizacji w zakresie przetwarzania danych. Sesja została zorganizowana w dniach 1-3 lipca 2015 r. w Lyonie i stanowiła ważny krok w niedawno podjętych, zwiększonych wysiłkach Interpolu otworzenia się na dialog ze społeczeństwem obywatelskim.

Przed spotkaniem, Fundacja Otwarty Dialog przedstawiła dokument z szeregiem rekomendacji, mających na celu pomoc Interpolowi w rozwiązaniu najpilniejszych problemów związanych z naruszeniami praw człowieka, które zostały wyznaczone jako część naszej pracy nad tą kwestią. Podczas dyskusji w Lyon, delegacja Fundacji skoncentrowała się na dwóch kluczowych kwestiach: *stworzeniu mechanizmu ochrony praw osób posiadających międzynarodowy status uchodźcy oraz otwartości Interpolu*. Rekomendacje zaproponowane przez przedstawicieli Fundacji Otwarty Dialog wywołały żywą dyskusję wśród uczestniczących państw członkowskich, m.in. delegatów Kamerunu i Algierii. Niektórzy z nich wydawali się być nieświadomi długotrwałych procedur ekstradycyjnych, które mogą oznaczać wieloletni areszt osób w oczekiwaniu na ostateczną decyzję sądu. Jedno z uczestniczących państw członkowskich wyraziło obawy o nadużywanie ochrony uchodźców przez międzynarodowych przestępców w celu uniknięcia ścigania karnego w ich własnym kraju, natomiast inni wskazywali, że Interpol nie może wiedzieć przed aresztowaniem osoby, czy jest ona uchodźcą, czy też nie, jako że nie ma podstaw prawnych do wymiany informacji w tej kwestii pomiędzy Interpolem i UNHCR.

Fundacja Otwarty Dialog rozumie te obawy i dlatego też proponuje zmianę systemu, która pozwoli na zacieśnienie stosunków między UNHCR a Interpolem w kwestiach związanych z ochroną uchodźców prześladowanych poprzez nadużywanie m.in. systemu „czerwonego alertu”. Odsetek uchodźców politycznych jest stosunkowo niewielki w porównaniu z uchodźcami z powodów humanitarnych, i istnieją sposoby, np. współpraca systemowa z lokalnym i międzynarodowym społeczeństwem obywatelskim, dzięki którym można zweryfikować działalność polityczną, społeczną albo dziennikarską osoby zgłaszającej prześladowania ze względów politycznych. Chociaż zagadnienie to jest zrozumiałe, kwestia nadużywania międzynarodowej organizacji policyjnej i jej narzędzi przez reżimy niedemokratyczne staje się coraz większym problemem. Te reżimy autorytarne szybko dostosowują swoje przesłania i komunikaty, i wykorzystują „luki” w systemie, aby nagiąć zasady zgodnie z własnymi interesami. Jak twierdzi Fundacja Otwarty Dialog, te dwa zjawiska są dwiema stronami tego samego medalu, dlatego należy zająć się nimi i rozwiązać je w sposób skoordynowany.

Jednocześnie przedstawiciele Interpolu wyrazili uznanie dla naszych konkretnych i czytelnych rekomendacji, które - jak zapewniamy - są obecnie należycie uwzględniane, jako że prace nad poprawą zabezpieczeń prawnych już trwają. Otwarcie zobowiązali się również do dalszego rozszerzonego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w

celu ulepszenia obowiązujących procedur oraz uwzględnienia zagrożeń dla praw człowieka podczas oceny poszczególnych spraw i wniosków składanych przez państwa członkowskie Interpolu.

Od dwóch lat Fundacja Otwarty Dialog aktywnie angażuje się w prowadzenie szeroko zakrojonej kampanii międzynarodowej na rzecz reformy Interpolu w celu promowania mocniejszych zabezpieczeń prawnych oraz takiego podejścia, które będzie bardziej uwzględniać prawa człowieka w rozwiązywaniu problemu nadużywania systemu przez państwa niedemokratyczne. Z zadowoleniem przyjmujemy fakt, że nasze wypowiedzi oraz konkretne i rzeczowe raporty, jak i rekomendacje doprowadziły do szerszego zrozumienia problemu przez władze Interpolu, a także do początkowych, konkretnych zmian, m.in. do przyjęcia w ostatnim czasie Polityki na rzecz Uchodźców, mającej na celu zapewnienie, że osoby posiadające ochronę międzynarodową, np. status uchodźcy nadany przez państwo członkowskie, nie pozostają na liście „czerwonych alertów”, i nie grozi im zatrzymanie podczas podróży do innego państwa członkowskiego. Jednocześnie mamy nadzieję i oczekujemy, że działania Interpolu w tej kwestii będą nadal otwarte i przejrzyste. Dobrym krokiem w tym kierunku byłaby niezwykle potrzebna publikacja wyżej wymienionej Polityki na rzecz Uchodźców.

„Zdajemy sobie sprawę z praktycznych ograniczeń i trudności, które komplikują właściwe wdrożenie nowych przepisów, i z chęcią pomogliśmy w ułatwieniu i wspieraniu dalszego dialogu pomiędzy władzami Interpolu, UNHCR, rządami krajowymi państw członkowskich i społeczeństwem obywatelskim”, oświadczyła Lyudmyla Kozlovska, Prezydent Fundacji Otwarty Dialog, po spotkaniu w Lyonie. „Fundacja Otwarty Dialog nadal pragnie zwracać uwagę społeczności międzynarodowej i władz Interpolu na poszczególne sprawy, a także dąży do działań na poziomie bardziej systemowym, w celu skutecznego wdrożenia zmian, które są potrzebne, aby zapewnić większą ochronę prawną osób poddawanych prześladowaniom politycznym”, dodała.

W załączeniu znajduje się pełny tekst złożonego przez Fundację Otwarty Dialog dokumentu na pierwsze spotkanie Grupy Roboczej ds. Przetwarzania Informacji (GTI), mającej za zadanie dokonanie przeglądu mechanizmów nadzorczych Interpolu.

W celu uzyskania dalszych informacji, prosimy o kontakt:

Lyudmyla Kozlovska – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Jędrzej Czerep – jedrzej.czerep@odfoundation.eu

Anna Koj – a.koj@odfoundation.eu